

ΧΡΥΣΑΦΩ ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ

“Μελέτη εφαρμογής των εργονομικών πρωτοκόλλων από το ιατρο-νοσηλευτικό προσωπικό στη γυναικολογική λαπαροσκοπική χειρουργική”

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Τα πλεονεκτήματα της ενδοσκοπικής χειρουργικής για τους ασθενείς είναι ήδη γνωστά. Από την άλλη πλευρά, γνωστοποιούνται όλο και περισσότερο τα μειονεκτήματα για τη χειρουργική ομάδα. Η επιστήμη της εργονομίας προσπαθεί να βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας, δημιουργώντας πρωτόκολλα που αφορούν τον εξοπλισμό και τη στάση σώματος των μελών της ομάδας ώστε να αποφεύγεται η σωματική καταπόνηση.

Σκοπός: Σκοπός της μελέτης ήταν να διερευνήσουμε κατά πόσο το ιατρο-νοσηλευτικό προσωπικό που ασχολείται με τη γυναικολογική λαπαροσκοπική χειρουργική γνωρίζει και εφαρμόζει τα εργονομικά πρωτόκολλα καθώς και το βαθμό της σωματικής του καταπόνησης.

Υλικό και μέθοδος: Δόθηκαν 152 ερωτηματολόγια σε ιατρούς γυναικολόγους και 47 σε νοσηλεύτριες στις γυναικολογικές ενδοσκοπικές μονάδες του ΙΑΣΩ, του ΛΗΤΩ του ΜΗΤΕΡΑ και του Π.Γ.Ν.Α ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, καθώς και στα μέλη της Ελληνικής Εταιρίας Γυναικολογικής Ενδοσκόπησης. 77/152 (50.7%, 95% CI 42.7 – 58.6) από τους ιατρούς και 36/47 (76.6%, 95% CI 64.5 – 88.7) από τις νοσηλεύτριες συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια.

Αποτελέσματα: Οι συμμετέχοντες βρέθηκε να συνδέουν τη σωματική τους καταπόνηση με το χειρισμό του ενδοσκοπικού εξοπλισμού, αναφέροντας ότι το 87,3% (67) των γιατρών και το 91,7% (33) των μαιών αντιμετώπισε προβλήματα μυϊκής κόπωσης λόγω κακής στάσης σώματος κατά τη διάρκεια των επεμβάσεων. Επίσης, ενώ το 98,7% (76) των ιατρών και το 100% (36) των μαιών θεωρεί σημαντικές τις εργονομικές συνθήκες στο χειρουργείο, μόνο το 33,8% (26) των ιατρών και το 36,1% (13) των μαιών δήλωσε εξοικειωμένο με τα πρωτόκολλα εργονομίας.

Συμπέρασμα: Η έλλειψη γνώσης και εφαρμογής των εργονομικών πρωτοκόλλων στη γυναικολογική λαπαροσκοπική χειρουργική πρέπει να θεωρηθεί ως ένα βασικό αίτιο της καταπόνησης του ιατρο-νοσηλευτικού προσωπικού. Γι' αυτό και συνίσταται η βελτίωση της εκπαίδευσης του προσωπικού που δρα παράλληλα και προς όφελος των ασθενών.

ABSTRACT

Introduction: The advantages of laparoscopic surgery for the patients are well known. However the disadvantages of this approach for the surgeon and the operating team are becoming more and more apparent. The aim of ergonomics is to improve working conditions within the theatre by establishing protocols for equipment and body positioning to avoid injury.

Aim: To survey healthcare professionals that practice gynaecologic laparoscopy in Greece and establish whether they are aware of ergonomic protocols, whether they implement them and the degree of strain they may have already sustained. **Methods:** 152 questionnaires were sent to healthcare professionals in the laparoscopic units of IASO, LETO, MITERA and ALEXANDRA hospitals as well as to the members of the Greek Society of Gynaecologic Endoscopy. 77/152 (50.7%, 95% CI 42.7 – 58.6) of the doctors and 36/47 (76.6%, 95% CI 64.5 – 88.7) of the nurses responded.

Results: Participants linked bodily strain with handling of laparoscopic equipment with 87.3% (67/77, 95% CI 79.5 – 94.5) of the doctors and 91.7% (33/36, 95% CI 82.6 - 100) of the nurses reporting muscular strain due to poor posture during operations. While 98.7% (76/77, 95% CI 97.2 - 100) of doctors and 100% (36/36) of nurses considered the principles of ergonomics in theatre important, only 33.8% (26/77, 95% CI 23.1 – 44.3) of doctors and 36.1% (13/36, 95% CI 20.4 – 51.8) of the nurses were familiar with specific protocols.

Conclusion: The lack of awareness and implementation of ergonomic protocols in laparoscopic surgery is a fundamental reason for the high level of bodily strain in healthcare professionals. We suggest that education in the principles of ergonomics will reduce work related strain and at the same time improve the outcome for patients.